

фермерське господарство», оскільки він є спеціальним у цій сфері. Також, я вважаю, що буде доречно доповнити законодавство, яке регулює діяльність фермерських господарств, більш суворими та конкретнішими нормами щодо передачі в оренду земельних ділянок фермерським господарствам.

Список використаних джерел

1. Кулинич П.Ф. Правові проблеми охорони і використання земель сільсько-господарського призначення в Україні : [монографія] / П.Ф. Кулинич. — К. : Логос, 2011. — 688 с.
2. Про фермерське господарство : Закон України від 19 червня 2003 року // Відомості Верховної Ради України. — 2003. — № 973-IV.
3. Земельний кодекс України : відповідає офіц. текстові : станом на 7 квітня 2016 р. — Харків : Право, 2016. — 152 с.

Ключові слова: фермерське господарство, земельна ділянка, оренда, сільськогосподарська продукція, підприємництво.

Науковий керівник: к.ю.н., доцент Годованюк А. Й.

**Милимука Людмила Романівна,
Слюсарчук Діана Дмитрівна**

студентки 4-го курсу факультету адвокатури
Національного університету «Одеська юридична академія»

ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ АГРОБІРЖ ЯК СУБ'ЄКТА АГРАРНОГО ПРАВА

Поява товарних бірж робить прозорим ринок української сільсько-господарської продукції. Це дуже важливо, тому що Україна — аграрна держава і обіг товару такого виду є масштабним, особливо експорт за кордон. Товарна біржа визначається як окремий соціальний інститут регулювання цін, який знижує фінансові ризики, який розвивається на принципах відкритих, справедливих, і рівноправних правилах торгівлі.

Важливим учасником аграрних правовідносин є товарна біржа, в нашому випадку — аграрна. Біржова торгівля є формою оптової торгівлі, яка проводиться у певних організаційно-правових формах — аукціонів та публічних торгів. В Україні функціонування агробірж регулюється наступними нормативно-правовими актами: Господарським кодексом України від 16.01.2003 р., Законом України «Про товарну біржу» від 10.12.1991 р., Законом «Про державну підтримку сільського господарства України» від 24.06.2004р., постановою КМУ

«Про створення аграрної біржі» від 26.12.2005 та ін. Важливе значення для формування аграрного ринку, зокрема його біржового сегмента має указ Президента України «Про заходи щодо забезпечення формування та функціонування аграрного ринку» від 06.06.2000 р. № 767, де передбачено систему спеціальних заходів тривалого і стабільного зміцнення аграрної економіки.

Саме аграрна біржа в Україні функціонує як юридична особа, яка надає послуги суб'єктам господарювання з укладення біржових договорів щодо сільськогосподарської продукції та інших питань, пов'язаних з обігом останньої. Така біржа немає на меті отримання прибутку. Відповідно до положень постанови КМУ «Про створення аграрної біржі» **предметом її діяльності є:** належна організація біржових торгів (аукціонів) товарами, товарними деривативами, іпотечними сертифікатами та іпотечними закладними, створення розрахунково-клірингових систем для обслуговування укладених біржових договорів (контрактів); формування ринкової ціни на сільськогосподарську продукцію (пов'язані з нею послуги) та інші біржові товари; надання біржових послуг, необхідних для проведення Аграрним фондом товарних або фінансових інтервенцій з метою підтримання рівня мінімальних або недопущення перевищення рівня максимальних закупівельних цін об'єктів державного цінового регулювання; організація біржових торгів з придбання та продажу об'єктів державного цінового регулювання для потреб державного продовольчого резерву, а також з продажу об'єктів державного цінового регулювання, що були конфісковані або підлягають продажу відповідно до Закону України «Про державну підтримку сільського господарства України»; створення програмного забезпечення з питань біржової діяльності; надання послуг з поширення інформації про результати біржових торгів (аукціонів), рекламних послуг тощо [1].

Закон України «Про товарну біржу» регулює здійснення біржових операцій та правила біржової торгівлі. В свою чергу, біржовою операцією визнається конкретна угода, в окремих випадках: а) якщо вона являє собою купівлю-продаж, поставку та обмін товарів, допущених до обігу на товарній біржі; б) якщо її учасниками є члени біржі; в) якщо вона подана до реєстрації та зареєстрована на біржі не пізніше наступного за здійсненням угоди дня. Відповідно до ст. 17 цього Закону — правила біржової торгівлі є основним документом, що регламентує порядок здійснення біржових операцій, ведення біржової торгівлі та розв'язання спорів з цих питань [2].

В Україні зараз функціонує декілька офіційних електронних ресурсів, які надають суб'єктам господарювання об'єктивну та своєчасну інформацію про діяльність аграрних бірж. Прикладом можуть слугувати наступні офіційні сайти бірж, на яких проводяться електронні торги та аукціони: <http://agrex.gov.ua/regulation/> — аграрна біржа

(це єдина державна товарна біржа заснована в 2005 році Кабінетом Міністрів України; зазначений сайт надає можливість без перешкод володіти оперативною інформацією про ринкові ціни на продукцію сільського господарства, відслідковувати тренди зміни ціни та рівень попиту і пропозиції); <https://graintrade.com.ua/gu> – електронна зернова біржа України (дозволяє безпосередньо слідкувати за ситуацією на ринку зерна, аналізувати ціни по окремим регіонам країни, бачити всі оголошення про купівлю-продаж зернових культур).

Аграрна біржа є окремим, самостійним та новим суб'єктом аграрного права. Аналізуючи біржову діяльність в агропромисловому комплексі України, можна стверджувати, що в цій сфері є ряд невирішених проблем, які в майбутньому можуть викликати спад обсягів біржової торгівлі. Наприклад, відсутність реальних та дієвих реформ в секторі аграрної економіки, невідповідність якості вітчизняної продукції міжнародним стандартам, зниження платоспроможності фермерів та підприємств, відсутність гарантій виконання біржових угод та ін. Для відродження біржової діяльності необхідно в першу чергу стимулювати суб'єктів господарювання здійснювати біржові операції та створити умови для незалежного та саморегульованого управління ринком агропромислових товарів.

Список використаних джерел

1. Про створення Аграрної біржі[Електронний ресурс]. – Режим доступу: URL:<http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1285-2005-%D0%BF>
2. Про товарну біржу: станом на 10 грудня 1991 р. / Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1992, № 10, ст.139.

Ключові слова: суб'єкт аграрного права, аграрна біржа, біржова торгівля, біржові операції, біржовий договір.

Науковий керівник: *к.ю.н., доцент Гавриш Н. С.*

Нагорняк Анастасія Володимирівна

студентка 4-го курсу факультету цивільної та господарської юстиції
Національного університету «Одеська юридична академія»

ПРАВОВА ОХОРОНА ПОЛЕЗАХИСНИХ СМУТ ЯК ПРОГАЛИНА УКРАЇНСЬКОГО ЗАКОНОДАВСТВА

Під час реформування деяких положень Земельного кодексу законодавця, землевласників і суспільства була зосереджена на використанні та охороні земель сільськогосподарського призначення. Але